

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 25.6.2013
C(2013)3896 final

Κύριε Πρόεδρε,

Η Επιτροπή επιθυμεί να ευχαριστήσει τη Βουλή των Ελλήνων για την αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση των προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων {COM (2012) 788 τελικό}.

Η Επιτροπή επιθυμεί να διατυπώσει τις ακόλουθες παρατηρήσεις.

Η Βουλή των Ελλήνων θεωρεί ότι η πρόταση παραβιάζει την αρχή της επικουρικότητας, εφόσον απαγορεύει τυχόν ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά τα καινοτόμα προϊόντα καπνού. Η Επιτροπή επιθυμεί να υπογραμμίσει ότι η πρόταση δεν επιβάλλει περιορισμούς στη διάθεση στην αγορά καινοτόμων προϊόντων (συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων χαμηλού κινδύνου) και δεν θα αποθαρρύνει τις επενδύσεις στην έρευνα, την καινοτομία και την ανάπτυξη τέτοιου είδους ή άλλων προϊόντων. Το ρυθμιστικό πλαίσιο για τα καινοτόμα προϊόντα δεν θα τροποποιηθεί ουσιαστικά σε σύγκριση με το καθεστώς στο πλαίσιο της ισχύουσας οδηγίας για τα προϊόντα καπνού. Τυχόν αξιώσεις σύμφωνα με τις οποίες ορισμένα προϊόντα ήταν λιγότερο επιβλαβή από άλλα θα μπορούσαν να είναι παραπλανητικές για τους καταναλωτές και ήδη απαγορεύονται βάσει της τρέχουσας οδηγίας για τα προϊόντα καπνού. Η πρόταση απλώς προβλέπει ότι τα καινοτόμα προϊόντα καπνού πρέπει να κοινοποιούνται στις εθνικές αρχές πριν από τη διάθεσή τους στην αγορά. Αυτό συνεπάγεται περιορισμένη επιβάρυνση για τους ενδιαφερόμενους, λαμβανομένου υπόψη ότι η πρόταση προβλέπει, στο άρθρο 5.2, ότι οι πληροφορίες για τα συστατικά παρέχονται στις εθνικές αρχές για κάθε νέο ή τροποποιημένο προϊόν καπνού πριν από τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά.

Η Βουλή των Ελλήνων θεωρεί ότι οι διαφορές σε επίπεδο εθνικών πολιτικών δεν δικαιολογούν τη θέσπιση νομοθεσίας σε επίπεδο ΕΕ. Η Επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ότι η προσφυγή στο άρθρο 114 της ΣΛΕΕ ως νομικής βάσεως είναι επίσης δυνατή, εάν στόχος είναι να προληφθεί μελλοντικά η εμφάνιση εμποδίων στο εμπόριο, λόγω της διαφορετικής εξέλιξης των εθνικών νομοθεσιών. Η εμφάνιση αυτών των εμποδίων πρέπει να είναι πιθανή και τα εν λόγω μέτρα πρέπει να είναι σχεδιασμένα με τρόπο που να αποφεύγονται οι διαφορές (βλ. C-491/01 The Queen κατά του Secretary of State for Health, ex parte British American Tobacco (Investments) Ltd and Imperial Tobacco Ltd. [2001], Συλλογή I-11453, σ. 61). Η παρούσα (υφιστάμενη ή πιθανή) διαφορά πρέπει να έχει (πραγματικά ή

Κύριο Ευάγγελο ΜΕΪΜΑΡΑΚΗ
Πρόεδρο της
Βουλής των Ελλήνων
Λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας 11
GR – 10021 ΑΘΗΝΑ

πιθανώς) ως αποτέλεσμα τη δημιουργία εμποδίων στο εμπόριο, εμποδίζοντας την ελεύθερη κυκλοφορία στο εσωτερικό της Ένωσης ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας ή στρεβλώνοντας αισθητά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά. Μέτρα που σχετίζονται με το πεδίο εφαρμογής, την επισήμανση και τα συστατικά αποτελούν κατά κανόνα απαιτήσεις που αφορούν το προϊόν οι οποίες δύνανται να συνιστούν, λόγω της απουσίας εναρμόνισης σε επίπεδο ΕΕ, εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων. Η Επιτροπή επιθυμεί επίσης να τονίσει ότι, σε ήδη εναρμονισμένους τομείς είναι δυνατό να προσαρμοστεί το επίπεδο εναρμόνισης με βάση τα νέα επιστημονικά αποδεδειγμένα στοιχεία. Είναι επίσης θεμιτή η πρόταση μέτρων δυνάμει του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ, με τα οποία εξασφαλίζεται η μη υπονόμηση των διασφαλίσεων της ενωσιακής νομοθεσίας, π.χ. μέσω του παράνομου εμπορίου.

Η Βουλή των Ελλήνων θεωρεί επίσης ότι η απαγόρευση τσιγάρων μικρής διαμέτρου και προϊόντων με χαρακτηριστική γεύση όπως η μενθόλη, δεν είναι δικαιολογημένη, οδηγεί σε παρέμβαση στην εσωτερική αγορά, εμποδίζει τον ελεύθερο ανταγωνισμό στον κλάδο της καπνοβιομηχανίας και οδηγεί σε αύξηση του λαθρεμπορίου. Η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει ότι έχει παράσχει επιστημονικά αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με όλα τα προαναφερθέντα ζητήματα, με τα οποία εμφανίζεται ο παραπλανητικός χαρακτήρας των τσιγάρων μικρής διαμέτρου και η ελκυστικότητα των προϊόντων με χαρακτηριστική γεύση, ιδίως για τους νέους. Σύμφωνα με αρκετές μελέτες διαπιστώνεται ότι τα τσιγάρα μικρής διαμέτρου μπορεί να παραπλανήσουν τους καταναλωτές, δημιουργώντας την εντύπωση ότι είναι λιγότερο επιβλαβή¹. Επιπλέον, έχει διαπιστωθεί ότι το σχήμα και τα χρώμα κάθε τύπου τσιγάρου μπορούν παραπλανούν τους καταναλωτές δημιουργώντας π.χ. την εντύπωση ότι είναι λιγότερο επιβλαβή.

Όσον αφορά τις χαρακτηριστικές γεύσεις, σύμφωνα με επιστημονικές μελέτες και δεδομένα της αγοράς, οι γεύσεις επηρεάζουν και ενισχύουν την καπνιστική συνήθεια στα παιδιά. Επιπλέον, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη έχουν αρχίσει να θεσπίζουν μέτρα για τη ρύθμιση των αρωματικών ουσιών, η Επιτροπή προτείνει εναρμόνιση για την αποτροπή των στρεβλώσεων της αγοράς. Αυτό αναμένεται να διευκολύνει την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, ενώ διατηρείται η ουδετερότητα όσον αφορά τις ποικιλίες καπνού. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Σύμβασης πλαίσιο για τον έλεγχο του καπνίσματος, συνιστάται επίσης στα συμβαλλόμενα μέρη, μεταξύ των οποίων η ΕΕ και η Ελλάδα, να αναλάβουν δράση στον εν λόγω τομέα. Δεν συνάδει με το διεθνές δίκαιο η εξαίρεση ορισμένων αρωματικών ουσιών από την απαγόρευση προϊόντων με χαρακτηριστικές αρωματικές ουσίες.

Η Βουλή των Ελλήνων, εκτός αυτού, θεωρεί ότι η πρόταση θα καταργήσει τη διαφοροποίηση στη συσκευασία και ότι θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα του καπνού. Αμφισβητεί επίσης τη χρησιμότητα για την υγεία των εικονογραφημένων προειδοποιήσεων, παραπέμποντας σε δεδομένα που προέρχονται από το Ευρωβαρόμετρο 2012. Η Επιτροπή επιθυμεί να μνημονεύσει διάφορες μελέτες οι οποίες έχουν καταδείξει την αποτελεσματικότητα των εικονογραφημένων προειδοποιήσεων για την υγεία και ότι επί του παρόντος υπάρχουν σημαντικές διαφορές στις εθνικές κανονιστικές ρυθμίσεις για τη συσκευασία και την επισήμανση, που οδηγούν σε στρεβλώσεις της αγοράς και σε άνιση προστασία των πολιτών της ΕΕ. Η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει ότι σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο 2012, το 76 % των πολιτών της ΕΕ τάσσεται υπέρ της χρησιμοποίησης εικονογραφημένων προειδοποιήσεων, και σε 17 κράτη μέλη οι εικονογραφικές προειδοποιήσεις για την υγεία, μεταξύ όλων των πιθανών μέτρων κατά του καπνίσματος, τυγχάνουν της μεγαλύτερης υποστήριξης. Η Επιτροπή επιθυμεί επίσης να υπογραμμίσει ότι

¹ Βλέπε 24η αιτιολογική σκέψη της πρότασης

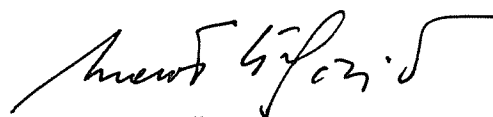
η πρόταση απλά τυποποιεί ορισμένες πτυχές της συσκευασίας, όπως τον αριθμό των τσιγάρων που περιέχονται σ' ένα πακέτο και το μέγεθος των προειδοποιήσεων για την υγεία, που είναι επωφελείς για την κυκλοφορία των προϊόντων στην εσωτερική αγορά, εξασφαλίζοντας παράλληλα την πλήρη προβολή των προειδοποιήσεων για την υγεία. Κατά την άποψη της Επιτροπής, οι προτεινόμενοι κανόνες για τις συσκευασίες δεν αυξάνουν τον κίνδυνο παράνομου εμπορίου. Κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης, δεν προσκομίστηκαν στοιχεία που να τεκμηριώνουν τους ισχυρισμούς αυτούς. Σε κάθε περίπτωση, η πρόταση προβλέπει αποτελεσματικά μέτρα κατά του παράνομου εμπορίου. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η πρότασή της θα οδηγήσει στη μείωση του παράνομου εμπορίου.

Η Βουλή των Ελλήνων θεωρεί επιπλέον ότι το άρθρο 24 παράγραφος 2 της πρότασης που επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν αυστηρότερα μέτρα, δεν συνάδει με τον βασικό στόχο της εναρμόνισης των εθνικών πολιτικών. Η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει ότι το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ παρέχει νομική βάση για την πλήρη, μερική ή ελάχιστη εναρμόνιση και αφήνει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να ρυθμίσουν ορισμένα θέματα.

Τέλος, η Βουλή των Ελλήνων θεωρεί ότι η προτεινόμενη ανάθεση εξουσιών της πρότασης, όπως στο άρθρο 3 παράγραφος 2, που αφορά την προσαρμογή των μέγιστων επιπέδων της περιεκτικότητας σε πίσσα, σε νικοτίνη και σε μονοξείδιο του άνθρακα, στην επιστημονική εξέλιξη και στα διεθνώς συμφωνημένα πρότυπα, δεν πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 290 της ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή επιθυμεί να υπογραμμίσει ότι, προκειμένου να αποκτήσει η εν λόγω οδηγία πλήρη λειτουργικότητα ενόψει των τεχνικών, επιστημονικών και διεθνών εξελίξεων στην παραγωγή, κατανάλωση και ρύθμιση των προϊόντων καπνού, κρίθηκε αναγκαία η εξουσία θέσπισης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ. Η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στην πρόταση προβλέπει σαφή και πλήρη κριτήρια, παρέχοντας περιορισμένη διακριτική ευχέρεια στην Επιτροπή. Η Επιτροπή θέλει τα κράτη μέλη να συμμετέχουν στην εκπόνηση των εν λόγω πράξεων και θα εξασφαλίσει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Η Επιτροπή ελπίζει ότι οι διευκρινίσεις αυτές καλύπτουν τις παρατηρήσεις και τις ανησυχίες που εξέφρασε η Βουλή των Ελλήνων και προσβλέπει στη συνέχιση του εποικοδομητικού πολιτικού διαλόγου στο μέλλον.

Με εκτίμηση,

Maroš Šefčovič
Αντιπρόεδρος